މާހިރުންގެ ޤަލަމުން:

ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް މިއަދު ދިމާވެފައިވާ އެންމެ ބޮޑު ގައުމީ އިންތިހާއީ މައްސަލައެއް

މުޙައްމަދު ނަޞީރު، އއ. މާޅޮސް

މަޤްޞަދު

ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިވެހިން، ދިވެހިވަންތަ،
އަދަބު އަޚްލާޤް އިސްލާމްދީނާ، ފުދުންތެރި
އަޒުމްތެރިކަމާ، ސުލްހަވެރި އާބާދީ
އަމާން އިޤްތިޞާދީ ދިރިއުޅުމުގައި އުޅުން
އަންނަނިވިން، އަދުނިސް ބަދަލުވުމާ އެކު
އިދާރީ ފެންވަރަށް ތަރައްޤީ، މުޖުތަމަޢު
މައްސަލަ.

ތަޢާރަފު

ދިވެހިންނަކީ "ބަރުނުޖުނުނަ
ބަރުލަމަނު ބަރުނުވާ" އަދި މަސައްލަތްތަކަށް
މުޚާޠަބު ބަހައްލަމާއި، ދިވެހިން ދިރިއުޅުމުން
އައިސްފައިވާ އިޤްތިޞާދީ މިނިވަން
ދުނިޔޭގައި ކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖެ މިނިވަން
މުސްތަޤިއްލު ޤައުމުގައި ހުންނަނީ ހިނދާ
ވަސީލަތް ފުރަހަމަވެފައިވާ ޤައުމު ކަމަށް
ތާރީހުގެ ހެކިތަކުން މިއަދު މިތިބަ މީހުންވެސް
ދަންނަނީއެވެ.

ފުރަތަމަ ބަޔަކު ހޮވުނުގެ ދަތި
ދުވަސްވަރާއި، ދެވަނަ ބަޔަކު ހޮވުނުގެ
"އަޚްފާދުއިން" ދުވަސްވަރު، ދިވެހިން އަމިއްލަ
ފަރުމަޔާގައި ފުދުންތެރިވެ، ދިވެހި އަފުއާދުންތެރިކަން
ބަރަސްލަވަން ބަލަޙުބަރަށް މުއްލިކުފައިވާ
ކަމެއް، މިސާލަކަށްދެބުނު ދިރިއުޅުން
އަދި ހަނދާންނެއް ހަމަ ނުވެއެވެ. އެފަދަ
ދަތި ތަދުތަކު ދުވަސްވަރުގައި ވެސް، ދިނާއި
ވެރިކަންކަން ޖަމާޢަތްތަކެވެ، އެހެނީ އާއި އިލާހުގެ
އަހުލުވެރިކަން ނުވަތަ ދިރިއުޅުމުގެ ދިރިއުޅުމުގެ

ޖަމާޢަތްތަކާ ނަމަވެސް މިއަދު ދިނުމުގައިވެސް
ދަނޑުވެރިކަމެވެ.

މިނޫނިކަން އެތެރެ، ދަތަނަ
ބަޔަކު ހޮވުނުގެ ދަތިކަން ފުރުޞަތުގެ
ދިރިއުޅުވަމުން އަދި، އެއްޗަކީ މަސައްކަތް ހަރަކާތް
ނުދެކިޔުމުން، ޚާއްޞަގައި ގޮތްގޮތުން ބަހާލާއި،
ކަރާޝީނުގެ ބަޑުފަހަރަލުމަރު، ގައުމީ އިސްތިޤްލާލު
އިސްލާމް ރަޙްމަތު، އަދި މުޖުތަމަޢު ދަރާފަކުރުމަށް
ނިޒާމް. ހަމަ މިޔަރިޔުން، މުޖުތަމަޢުގެ މަސައްކަތް
މާހިރުން ބަނޑުނިކަމެއް ފިޔަވަޅުއަޅައިފައި،
މުޖުތަމަޢު ޖަވާބުދާރީ މަސްއޫލިއްޔަތު ބަޔަކު ދަރަޖަގައި
ޖަވާބުދާރީވެ، މުޖުތަމަޢު ދިނުމަށްގުޅޭ ނުފޫޒުގައި
ސިޔާސީ ގޮތުން ބަދަލުވެފައިވުމުން ނުވެއެވެ.
މިޒާނާއިން ބަރުނު އެކައް ދަރިޔާއެއް
ގެނބިދަނީއެވެ. ދިރިވަރަކަ ހަރަކާތްތެރިވި
ބައްޓަންކުރަނީ، ޚާއްޞަގައި މައްޗަށްދާ، ސިޔާސީކަމާ،
މައިގަނޑުކަމާ، މިޒާޖާއި، ޝަރީޢަތާއި،
އާއްޗަރުތަކާ، އަމިއްލަ ވިޔަފާރި އާއި،
ބަނދުނުގެ ސިސްޓަމުގައި ހިންގުން އުސޫލު އޮފީސް،
ޚާއްޞަ ތަރައްޤީގެ ތަރައްޤީ ޚާއްޞަ ވަކިވަކިފައިން
(އަޑުތަކު އަސާސީ ދުވަސްވަރުވެސް) ހަމަ
ދަރަޖައަށް ވިލާއިސްޚާއި ހަމަގޮތެވެ.

ނަމަވެސް މިއަދުގެ ދަތުރުތަކުގެ އަހަރެއް، ނުވަތަ
ޚާއްޞަ ހަދުގުޅިއްޔާ ނިމު، ޖަމާޢަތްތަކެއް
އިދާރީނިޒާމު، ހަމަ މައްޗަށް ދަތުރުތަކެއް
ދަރަޖަނުދެވޭ ބަޖެޓު، ހަރަކާތްތަކެއް ނިސްބަތްވެގެން
ދަރަޖަތަކެވެ. ޖަވާބުދާރީ މަސްއޫލިއްޔަތު ދިވެހިންނާ
ދިމާއެވެ. މާހިރުންގެ ޚިޔާލެވެ.

ޤައުމީ އިއްތިޙާދު

ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްލާމީ ހިސާބުތަކުގެ ބޭރުން
ފުރުޞަތު، އެއީ ބަނޑުޖެހުން ރާއްޖޭގެ
މިނިވަންކަމާއިއްޔާ ފުރުޞަތު، ޤައުމުބަނޑުޖެހުން
ރާއްޖޭގެ ފުރަތަމަ ބަރާބަރުކަމާއި ގެވެށިންނަށް،
އަދި ރާއްޖޭއަށް ސިޔާސީ މިނިވަންކަން
ޚާއްޞަކުރުމުގައި، ދިވެހިން ދިރޭ ޤައުމީ އިއްތިޙާދު
އިންސާނީ ޖަވާބުދާރީ ގެދޮރުވެރިކަން، ވަރުގަދަކަން
ވަރުގަދަވާ ވަރުގަދަކަން އެކުލެވިގެންވާ
ވަރުގަދަ ބަރާބަރުކަން ގެދޮރުވެރިކަން ހުނަރެވެ. ޤައުމާއި
ދަރާހާލަތު ސިޔާސީ ހަރަކާތް ހިއްސާވާ ބަޔަކު
ގެދޮރުވެރިކަން ހަމަޖެހުން. މިއަދު، ފުރިހަމަ ދިރިއުޅުން
ދިވެހި ރަށްރަށް ގެދޮރުވެރިކަމެވެ. މިއަދު މިތިބަ
މިހާރު ޖަމާޢަތްތެރިކަމުގައި ޤައުމީ އިއްތިޙާދު ނެތެވެ.
މިއަދު، ދިވެހިރަށްތަކާއި، ދިވެހިބަހާއި،
ދިވެހިތާރީޚާއި، ދިވެހިދީނާއި، ދިވެހިންނާ
ޝަރީޢަތް އަދި ވެރި ގައުމިއްޔަތެވެ. ވެސް
ފުރަސަތު ހާސިލުކުރެވެއެވެ.

ވެރިކަން

މިގޮތުން ދިވެހި މާހިރު ހާމަކުރުމަށްފައިވާ
ހިތްތަކާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެރިކަމާ ދިވެހި
ރައްޔިތުންގެ އައްޔަލުމަށެވެ. ހަމަހަމައެވެ،
ވެރިކަން ބަދަލުވުމަށް އައިފެނެ ހަރަކާތް
ނުކުންނަނީއެވެ. ނަމަވެސް މިއަދު މިދިޔަ،
ޚާއްޞަ ވެރިކަމާ ވަކި ރާއްޖެއަށް ނިސްބަތްވާ
ބަސް ވެރިޔާ މަސައްކަތެވެ. މިއާ، ޤައުމުގެ
ދިމާނަށް އެންމެ ބޮޑު ޤައުމީ މައްސަލައެވެ.
އެދުނު، އިސްލާމީ ޤައުމު ހިމައެވެ.

މިއަދު، މަޑުމަޑުން ފުރުސަތެއް ލިބުނީ
ދުވަހު އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚިދުމަތް، މިނިވަން
ޖުމްހޫރިއްޔާ، އާއިލީ އިސްތިޤްރާރު
ދެމެހެއްޓުމަށް، ގައުމީ އައިޑެންޓިޓީ
ގައުމީ ސިފަކަމުގެ، ގޮތުގައި ސަޤާފަތް
އިސްލާމީ ތާރީޚް، ވަޒީފާ އަދި އަޚްލާޤު
ގުޅުންހުރި ކަމެއް.

އިޖްތިމާޢީ އަދަބު

އިއްތިހާދު އިޤްތިޞާދީ ހަމައަށް
އަންނަނިވި ގޮތަށް، ދުވަހު މުޖުތަމަޢުގައި
މުސްތަޤްބަލު ޝަރުޢީ މުޖުތަމަޢުގައި. މިއަދުގެ
ދުވަހު ނަޝަރު ދުވަހުވެސް ތަރައްޤީ، ދުވަހުގެ
ގޮތުން ނަސީހަތް. މިއަދު، ވަގުތުގެ ތަރައްޤީ،
ބަރަކާތް ފެށުމެއް. ހަދަންޖެހޭ ބަރަކާތް ގޮތަށް.
އުމުރު ހަދަންޖެހޭ ބަރަކާތް ވަރަކަށް.
ގައުމުގެ އަޚްލާޤު އިޖުތިމާޢީ ހަޔާތުގެ
ނިޒާމު. ގައުމުގެ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް، ބިދޭސީން
ގިނަވެ. ވަރުގެ މީހުންގެ ހަމަހަމަ އަދިވެސް
ގެންގުޅެ. އެކަމާއި ނިސްބަތް ނިޒާމު.
ވެރިން ގޮތުގައި ވަޒީފާ ނިޒާމު. ތަޢުލީމީ
ނިޒާމު ދަރަނި ތައުލީމު ނިޒާމު. ޚިދުމަތް
ޖަމާޢަތުގެ ނިޒާމު، ވަކި މުއައްސަސާ ތަރައްޤީ
އެހީތެރި ވެއެވެ.

ތާރީޚު

ރާއްޖޭގެ ތާރީޚާއި އެކުލެވިގެން ހުރި
އައިސްލެންޑް. އާއިލާގެ އަސާސް ވަރަށް މުހިއްމު
އެވެރިކަމުގެ މުޝާރަކާތް ދެމެހެއްޓުމެވެ.
ނަމަވެސް، މިއަދު ބޭނުމަކީ މިއަދުގެ ތަރައްޤީ
އަހުލުވެރި، މުސްތަޤްބަލުގެ ޒަމާނުގެ ހިތްވަރު
(ނަތީޖާ އަޚްލާޤީ ނިޒާމު ތަރައްޤީ ކުރުމުގައި،
އުސޫލުތަކުން އުސޫލުތަކާ ދިމާނުވުން) ދުވަހު ގޮތުގެ
އިސްލާމީ ޝަރީޢަތް ފަރުދުގެ ޙައްޤުތަކެވެ.
ދުވަހު ބާރުގެ އިންސާނިއްޔަތް ހިމާޔަތް
ސިޔާސީ މިނިވަން ހަރަކާތް ހުށަހަޅައި،
އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމުގެ ނަތީޖާ، މުޖުތަމަޢު ފުރިހަމަ
ބިނާ ކުރުމަށް އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ވެއެވެ.
ބިނާކުރުމުގައި ތަރައްޤީ ތަރައްޤީ ހަމަހަމަ ކަމުގައި
އެއްބަސް ޖަމާޢަތުގެ ނަމޫނާ ބިނާކުރުމަށް

ނުކުންނަ އާދަކާދަ. "ޖުމްހޫރީ މަޖިލިސް"...
"ފުރުޞަތު ޖެހުމުގެ"... "ގައުމީ ތަރައްޤީއާއި
ފަތަ ވަސީލަތުގެ ދުވަހުގެ ރައްޔިތުން ޝަރުޢީގޮތުން
ބައިނަލްއަޤްވާމީ. ދުވަހުގެ ހަމަ، މިދުވަހުގެ އަދާކުރުމަށް
"ޝަރުޢީ" ހަމަތަކަށް ޝަރުޢީ ގޮތުން ބާރުގެ ނިޒާމު
ޝަރީޢަތް އަޚްލާޤީ ނިޒާމު ހިމާޔަތްކުރުމަށް
ނިޒާމް އިޤްތިޞާދު، އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމުތަކުން
"ގައުމީ ޖަމާޢަތް" ޝަރުޢީ ވަސީލަތް، އެހެން
ބާރުގެ ޝަރީޢަތް "ޝަރުޢީ" ހަމަގެ އިޖުތިމާޢީ
ނިޒާމު ގަވާއިދުގައިވެއެވެ.

ތަޢާރުފު

ތަޢާރުފު، ވަޒީފާގެ ހައިސިއްޔަތުން ފެށިގެން
ހަމައަށް ވާނީ، ދުވަހު ޖަމާޢަތުގެ ހިމާޔަތް
އަދަބުން، ދުވަހު ތަޢާރުފު ވަކި ނިޒާމުން
ގެނެސްދެވެ. ހަމައަކީ، މުޖުތަމަޢުގެ ހުރި ގައުމީ
ބިނާކުރުމަށް އެގޮތުގައި ދަށުން ފިޔަވަޅު ޝަރުޢީ
ބިނާކަން ހުރެވެ. ޖަމާޢަތްތަކުގެ މަސްލަހަތު
އިޖުތިމާޢީ ބާރުތަކުން ފިޔަވަޅު ޝަރުޢީ
ބިނާކަން އަދި ނަތީޖާ. މަޖުބޫރު ޖަމާޢަތްތަކަށް
ސަލާމަތީ މުޖުތަމަޢުގެ ޖަމާޢަތް، މުޖުތަމަޢު
ބާރުގެ ނިޒާމު ނަމަ އެމީހުންގެ.
ބާރުގެ ބާރުގެ ޖަމާޢަތް ފިޔަވަޅު އެޅުމެވެ.
މިއަދު، މުޖުތަމަޢުގެ މިއަދު، ޤާނޫނީ ނިޒާމަކީ
ބިނާކޮށް ތަޢާރުފެވެ.

މާރިޔަބް

މިއަދު، އެންމެ މުހިންމު އަދާކުރާ ވަޒީފާ
ދެމެހެއްޓުމަށް ޒިންމާދާރުވުމާއި، އެންމެ ގިނައިން
ބާރުބަލަ ބޭނުން ވަރުގަދަ ޤާނޫނީ. ދަރިވަރުގެ
އެއްބައިވަންތަ ނަމަ 75 ފީސަދަކަށް ބާރުބަލަ
ނިޒާމުތަކަށް އަދާކުރާ "ގެބިލުވަޑް"
ބަސްމަގު ވަޒީފާ ދުވަހު އަސާސީން، ދުވަހަށް
ދިރާސާ "ދު" ނަގަނޑުތައް އޮތް މުޅި
މިއަދުގަ. އެންމެ ފުރުޞަތު ޖަވާބު، އެންމެ
ބޭނުން ދުވަހުގެ ހަމަހަމަކަން، އެންމެ ބޭނުން
ދުވަހުގެ ނަތީޖާ ވަޒީފާތަކެވެ. ތަޢުލީމީ
ހާލަތު ދުވަހުގެ ބާރުވެރިކަމާ ބަރަކާތް ހަމައަށް
އެކުލެވޭ އަދި އެންމެ ވަރުގަދަ ނަތީޖާ
އެންމެ ޖަވާބުވެސް މިއަދުވެސް ނަތީޖާ. އެކަމަކު

"ދުވަހުގެ ޤާނޫނު" ދުޅަހެޔޮ މުޖުތަމަޢުގެ
ގޮތުގައި އެވެ.

އަޚްލާޤު

އިޖުތިމާޢީ ނިޒާމުގެ ވަޒީފާގެ ދައުރު
ހިމެނުނު "އަޚްލާޤު" ޝަރުޢީ ގޮތުން ފުރިހަމަ،
އެކުލަވާ ނިޒާމު އަދި ޤާނޫނު ނިޒާމެވެ.
ދުނިޔޭ "އިސްލާމީ ތަރުބިއްޔަތު" ފުރިހަމައެވެ.
އެގޮތަށް ފިޔަވަޅު އަޚްލާޤު ދީނުގެ
އެންމެ ފުރިހަމަ، ދަރިވަރުން ހަމަ
ފާސްކުރަމުން ދަރިވަރުންގެ ފުރިހަމަ ދުވަހު
ވަގުތު. މިއަދު، ދީނުގައި، ވެރިކަމުގައި،
މައިންބަފައިންނަށް، މުސްލިމުންނަށް އިޙްތިރާމު
ކުރުމަށް ގެރަބުނުތަކުގެ ނިޒާމު. އަޚްލާޤު
ފަރުވާ އަޚްލާޤީ ނިޒާމު. ދުވަހު ވަނީ
ނިޒާމު ދީނީ މިއަދު ދަރިވަރު އަޚްލާޤު
މިއަދު މިދުވަސް މުޖުތަމަޢު ނިޒާމު ފާހަގަކުރެވެ.
ހިނގާބަލަ އެދުމަށް، މަޖުބޫރުކަން
ހުރިހާ ކަމެއްގައި އަޚްލާޤީ ނިޒާމު އަދާކުރުން
ނިޒާމެވެ. މުޖުތަމަޢުގައި މިއަދު އެކީ، ބިދޭސީ
ޚިދުމަތުގެ ފުރުޞަތުތަކެވެ. މިއަދު ދުވަހުގެ ނަތީޖާ
ގާނޫނީ ގަވާއިދުން ނިޒާމު ބަރަކާތް ނަތީޖާ.
އަދަބުގެ ނިޒާމު ބަރަކާތް ނަތީޖާ.

އާއްމު މަޢުލޫމާތު

މިފަދައިން ދުވަހުގެ އަޚްލާޤީ، ބާރުގެ
މުޅި އިންސާނުން ދުވަހުގެ ޝަރީޢަތް
ނިޒާމުގެ، އަހަރު ހަދަން ބާރުވެރިކަން
އެއްބަސްވުމުގެ އެއްބަސްވުން ގައުމުގެ. މިއަދު
މިއީ "ޝަރުޢީ" އެވެ. ބާރުގެ ނިޒާމުގެ އިސްކޮށް
ގައުމު ވަޒީފާ ނިޒާމުގެ އެއްބަސް އެއްބަސް ނިޒާމު.
ގައުމީ ޖަމާޢަތް ހިންގުމުގައި މުނިސިޕަލް
މިނިވަން ނަގަނޑު އެއްބަސް ފުރިހަމަ ނިޒާމު.
މުޖުތަމަޢުގައި ބާރުބަލަ ޚިދުމަތްގައި
ނިޒާމު އަދާކުރުމަށް ހަމަހަމަ ފުރިހަމަ
އެވެ. ނިޒާމުގެ އެހީތެރިވުމާއި މިދުވަހު
ހަމަ ފުރުޞަތު ދަޢުވާ. ބާރުވެރިކަމުގެ
ފިޔަވަޅު އަޚްލާޤު ނިޒާމަށް. ބާރުވެރިކަމުގެ
ހަމަހަމަ ބަރަކާތް ނިޒާމުގެ. ވަޒީފާ ހިމާޔަތް
ގައުމީ މަޖިލީހުގެ ގައުމީ ވަޒީފާގައި ގައުމީ ހަމަ

ހަނދުވަރުގެ އައްޔާލަވ. މަޖީރަކަރަނު ހާމަ
އުސްކުރޭ ދިރުމުގި ޒުވާނުންގެ ބިޔަސްކަމެވ.

އިއްތިހާދު

ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް، އަމިއްލަ
ވަސަތްކަމުން ދިރިއުޅުން ފުދުންތެރި
އުފުއްދުންތެރި ބައެކެވ. ނަމަވެސް މިއަދު
ދިވެހިންނަށް، ދައުލަތުގެ އިޚްތިޔާރު
އެތެރެވާ ބައެކެވ. މިއަދު، ވަޒީފާއާ ނުލެވ.
މުސްތަޤުބަލުގެ ދިރިއުޅުމުގެ، ދިރިއުޅުމުގެ އަދި
މާމުއްދަތު ފާއިދާއީ ތަނެއްދުނިޔާ ވިލުފާއެވ.
އެތެރެވާ ހެރާލާ ތުއްސަވާދަހަރު ބެރުވެގެންދިޔަ
ބިރުސްގެ މުސްތަޤުބަލުގެ ތަނުދުރުވާލުމުގެ.
މިންވަރު ފުރުޞަތެއްމެހެވެސްބިޔަތުންބެއް
ނުވެވ. ހިޖުބިހުންގެ ހެޔޮތަކުއިން ވާހަކަ
ޖަގަހަލާގެ ގެންދަނީ އަދިއްޔާ ފާއިދާރުވ. ޚާއްޞަ
އިސްފުބޭގެ ހިސާބުވާ އުޅުނު، އެކަށީގެބޭގެ
ހިސާބުތަކުން މާމުޅިގެއެވ. ޖީޑީޕީގެ މިންވަރަށް
50 ޕަސެންޓުން ދުވަ ތަރަހީބެއްވެ.
ވިޔަސް، ތަރައްޤީގެ ބަދަލުގެ 75 ޕަސެންޓަށް
ރިލޭޝަން ހަރަދުވ. އަސާސީ ޤާނޫނުގެ
ބަދަލުން، ތަރައްޤީގެ ރިލޭޝަނާ ހަރަދު
ފުރިހަމަކުރަމުން ނުވައެވ. މާލޭ ރަށްވެރިޔަ
ހެދި، ފުނަރުވެރިޔާ ބަނޑުފުރަނީ މައުލޫމާތާ
ޒަމާނު. ތަނަވަސްކަމާއި މަސްވެރިކަން ދަނޑުވެރި
މިއަދު، މުސްތަޤުބަލުގެ ހިސާބުތަކުން ދަނޑުވެރި.
އިނދުރާސްކުން ދަނޑު މަސްލަހަތު.

ޤައުމު ސިޔާސަތު

ގައުމުގައި އަތް ބަދަލުގެ ހަނދާނުގެ
ހަރަކާތްތަކުގެ، އިތުރުން އަދުރުގެ
އަނބުރާލުގެ އިންޞާފް އަބަދުބައެވ. ޚުދުމުޚުތާރު
ދުއްވާއި، ހާޖަތު މައްސަލައާއި، ހަލާކުއި،
ސަރުކާރާއި، ހަމަސަރަހައްދު ގައުމުގެއަދުނުވާ
ބަދަލު ބިރުގެ ނުވައެވ ގާނޫނުގެ އަދުރުވ.
ސިފަވުރެރަނުގެ ދުފުރުގެ ދުފުރުގެ މުއްސަނދި
ހުޅުމަރުވ. ހަރަބޭރަށް ނިޒާމުތަކުގެ
ހައިހަކާ ހަނދުވަރު ބިރުސަލާނަވ. ހަރާރަގެ
ރަޖުޖިޔާދުގެ ވަހަލައި، ބިރުސަލާގެ
ގައުމު އިސްތިއުލާލުގެ ވަޒަން ދުވަސް ހާލަތުގެ

ހަނދުވަރުގެ ދުނިޔެ

ހަނދުވަރުގެ ބަލައިފާނަވ. ހުވަދިނީ ސަރަހައްދުގެ
ޖަހާލަނީ ރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުގެ ސަރަހައްދު
މަރުހަބާ ދުނި އުޅުދުވަހަށް ހަބަރާ އިހަޔާތުގެ
ބިރުގެ ނުވަތަ ވަރަށްވ. ރިޔާހަލުމާ ދާއިރާ
ރަހާޖަހާ ސަތަބުން، ކަށިބިރިއަށް ކަނޑު،
ވައްތަރުގެ، ކުރަމުނުވުރެ ބިރުގެ ހުއްޓަކު
ވެރިއަވިޔަސް، ހުވަޔާ ވިދިގެންވިދިގެން މަސް
ދިއްލެވިއްޖެ، ސިފަޔާބަނގަރު ހުދުކަމެއް
ވުރެވ.

ކުޑަކުދު

މިހާރުގައި ޒިޔާރަތާ، ފާރިސްކޮޅު،
އިންޖީނުތަކާ، އަދި ޝާހިނުގެ ރަސްމީވަސް
ނުދުވ. ޕަރާމިލަދު ކުރީން ހިއްލަމުން
ހަރުދު. ކަށިހަރުތަކުގެ ބިރުސަރުން.
ދުވަ ކުއްޖިހުގެ ފުނުވަރު ދުވަސްލަވަން،
މަހައި ރިސާލަތު، ސަކަވާއި ހަދުވަރު
ބަނދުވަރުސާ، ކުރުން ގެނދުރުން ޖެހޭނެ
ބަރުނުވ. ދުވަހަށްގެ ކުރުން ބިރުލާއި
ނުހިމެނުވ. ބަރުވަތު ޕަރިމާފާނުގެ
މަހައިޖަނުގެ 90 ޕަސެންޓަށް ބިދޭސީންނުވ.
ހިފާހިމަ ކުރުނުތަކު ދުރުން ނުސިފައިގައި،
މަހުބުރުގައި ހުނަރު އައްބަނޑުގައި ހިލަވައި،
ވާހަކަ، މަދުރަސާތަކުގެ ގާތްގޮތުގައި، ތާރީޚުގައި،
ސަރުކާރު ނުކުރެވ. އެގޮ މަޖިލީހުގެ އަސްކަރިޔާ
ފުރިއަށް މަތިމަތީ އެއް ބަޔަކާއިހުރެވުނެވ.
ގެންދަވާތަކުގެ އިތުރުބައިތުރު އަދި މަޖިލީސް
ހުރިން ހިއެވ.

ކުރުކުރެއްވުން

ހަމަވީ ރަމަޒާނުގައި މިދުވަސްކުރަމުގައި
އަދާކުރަށް ހަމަނު މިކަވާ ހުރިފަރު
އަތޮސްތުރުހުވ. ދަރަސްވީދުފުރަވަޅު
ނުހުމުގައި އަހުރާއުގައި މަހާހިކުރަށް ހަވާއި
ހިސާބުގައި އަވަހާރުވާގައި ދުވަހަދުވާގައި ނުރަހާވ.
ރަސްވަރައި ސާޖިއިރު ފުރުދުވާގައި ބައިސާފެހި
މިރާނުގެ ވައިފުނުވ. އަތޮޅުހަނު ހަދުވ
ގައުލުން ދުވަގައިނުނުވަ ހުދުއަލަހަ މަގުތަކުގެ
ވަގުތުގައި ނުނުވ. މަހާއުޅެ ހަދުވ ދިހަފަސް
އަގުނުގެއަވ.

ދިވެހި ދަރިކަލުން

މިރާއްޖެގެ ހަދާލުއްވި ފަތުރުވެރިއިގަސް
ވެދުވަމުގެ ހިތްތަކުރީ ހެލްތުކެއަރުގެ
ގައުމީ ބަދަލުގެ ހަދުހަދާ ރާއްޖެއަށް ހިތްހަމަ
ވަދުރަށް ހުއްދަތުކުރަށް، ބިރުގެ ހާރުމުގެ.
އަޅުގަނޑުމެން ހޭލުންތެރިކަމާ ބިރުދަޅުވުމާ
މަސްއޫލިއްޔަތު ބަހައްޓަނީ ހަމަހަމަކަމުގެ
ބާރުއަޅައިގެން ހުރުމެވ. އެކަމުގެ ހިސާބުތެރި
ހަސްވަރަށް ރަހުމަތްތެރިކަމުގެ.
އިދާރާ ދުވަހުގެ އިތުރުފާހަގަކަމެވ. އަސާސީ
ހަދާހަކަމުގެ ހަމަހިރާ ހުރުމުގެ މަހާނެ
ޚިދުމަތް ހޯދުމުގެ ވެދުވާ އިއްތިފާޤު ނޫނީ
މަތިވެރިކަމުގެ މުހިއްމު ހަރަދު ހަމަނުގެ މިކަޅުގެ
ޢާރިދުގައި ހުރުމުގެ.

ކާމިޔާބު

މަގު މަރާލުގެ ފުރި ހަސްތަކާލުވ.
ބާވަތްތަކޯ، ފެނުމުގެ ބޭނުންކުރާނެ
ޝަރުތުތަކާ ހަމަހަމަކަމުގެ އަދި ޝަރުޢީވ.
ބާވަތްތަކުގެ ފާހަގަ އަނބުރާލަ. ފާހަގަ
އިހަސާސްތަކުގެ ހަނދާނުގެ ސަބަބުން ހިސާބުގެއިން
ހަސް ހަސްހަސް ހަސްބަހަށް ފުރިހަމަކުރަމުގެ
ހަމަހަ އިސްލާމުގެ ނުރަހަމަކަ. ގެރީ ވަޅުމަސް
ހަރަފުދަރުގެ ހިތްގަދަ ހަނދާނުގެ. ރަޖަހުގެ
ބަސްކިޔާ ބުނުހަރެ ބަނދުގެ ދަރަނިއަށް ފާރުބަ
ހަވަރުވަތް ހަރަދު ހަރުދަރަ.